



Actualisatie Toets flora en fauna

Terrein Fitland te Gemert

Datum : 20 juni 2017
Projectnummer : 17-0211
Opdrachtgever : Casper Kalb Projectaandrijving
Opgesteld door : ir. E.J.F. Claassen

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In verband met de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling op het terrein achter Fitland in Gemert is in 2015 een toetsing aan de Flora- en faunawet uitgevoerd. De voorgenomen ontwikkeling betreft de bouw van een aantal woningen. Ten behoeve van de planologische procedure is het nodig te onderzoeken of er beschermde planten en/of dieren op de locatie aanwezig zijn en op welke wijze de ontwikkeling hierop effect heeft.

In verband met de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming per 1 januari 2017 is een actualisatie van de toets uit 2015 noodzakelijk. Deze notitie vormt de actualisatie waarbij naast de toetsing aan de Flora- en faunawet (oude wet) de plannen nu ook zijn getoetst aan de Wet natuurbescherming (nieuwe wet). Doordat de situatie in het plangebied niet wezenlijk is veranderd, is voor deze actualisatie geen veldbezoek uitgevoerd. De toetsing van de voorgenomen plannen aan de Wet natuurbescherming is uitgevoerd aan de hand van de gegevens van de toets flora en fauna uit 2015. Daarnaast is een bronnenonderzoek uitgevoerd waarbij aan de hand van bekende verspreidingsgegevens uit onder andere verspreidingsatlassen en Waarneming.nl is bepaald welke (nieuw) beschermde soorten in de omgeving van het plangebied voorkomen.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de Flora- en faunawet.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in de tabellen van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de Flora- en faunawet wordt gehandeld.

2 Wettelijk kader

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden opgedeeld in soortbescherming en gebiedsbescherming. Tot 1 januari 2017 was soortbescherming geregeld in de Flora- en faunawet. Gebiedsbescherming was vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en in het beleid voor de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Met ingang van 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming

van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd). Onder de nieuwe wet blijft de bescherming van een groot aantal dier- en plantensoorten ongewijzigd, zoals bijvoorbeeld de bescherming van vleermuizen, gierzwaluw en huismus. Maar er is ook een aantal wijzigingen aangebracht in de bescherming die dier- en plantensoorten genieten. De vissoort kleine modderkruiper bijvoorbeeld is onder de nieuwe wet niet meer beschermd, daarnaast is een aantal plantensoorten toegevoegd als beschermde soorten.

Ten aanzien van beschermde gebieden die onder de huidige Natuurbeschermingswet 1998 vallen, verandert er praktisch gezien niets onder de nieuwe wet.

Deze toets flora en fauna is gericht op soortbescherming. Vanwege de ligging van het plangebied en de lokale aard van de voorgenomen plannen is gebiedsbescherming niet van toepassing. De delen over bescherming van gebieden en houtopstanden uit de Wet natuurbescherming en het beleid voor het NNN worden daarom buiten beschouwing gelaten.

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende plant- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'Nee, tenzij' principe. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

In de Flora- en faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De bescherming van soorten is geregeld middels een aantal verbodsbepalingen. In dit geval zijn vooral artikel 8 tot en met 12 van belang.

Artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: Het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

De Flora- en faunawet beschermt alle inheemse zoogdieren (op de huismuis, de bruine rat en de zwarte rat na), vogels, reptielen en amfibieën. Bij de vissen, ongewervelde dieren en planten zijn alleen die soorten beschermd die als zodanig in de wet zijn aangewezen. Alle beschermde soorten, met uitzondering van de vogels, staan in de tabellen 1, 2 en 3 van de Flora- en faunawet.

Tabel 1: Algemene soorten

Dit betreft soorten waarvoor in het geval van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet.

Tabel 2: Overige soorten

Dit betreft zeldzame en veelal bedreigde soorten. Voor deze soorten wordt in het geval van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling verleend voor de verbodsbepalingen artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet, mits de activiteiten uitgevoerd worden op basis van een door de minister van Economische Zaken (EZ) goedgekeurde gedragscode.

Wanneer geen gedragscode wordt gevolgd, is bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig.

Tabel 3: Strikt beschermde soorten

Onder deze tabel vallen onder andere de soorten die beschermd zijn volgens de Europese Habitatrichtlijn. Voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze soorten geen vrijstelling, hiervoor moet dus een ontheffing aangevraagd worden.

Vogels en hun nesten mogen tijdens het broeden niet worden verstoord. Daarnaast bestaat er een lijst van het ministerie van EZ waarop de vogels zijn opgenomen waarvan het nest jaarrond beschermd is.

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Flora- en faunawet een zorgplicht. Deze zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

2.2 Wet natuurbescherming

Met ingang van 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet.

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn, §3.1 wn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt, §3.2 wn;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven, §3.3 wn.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wn)	Categorie 2 (§ 3.2 Wn)	Categorie 3 (§ 3.3 Wn)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Zorgplicht

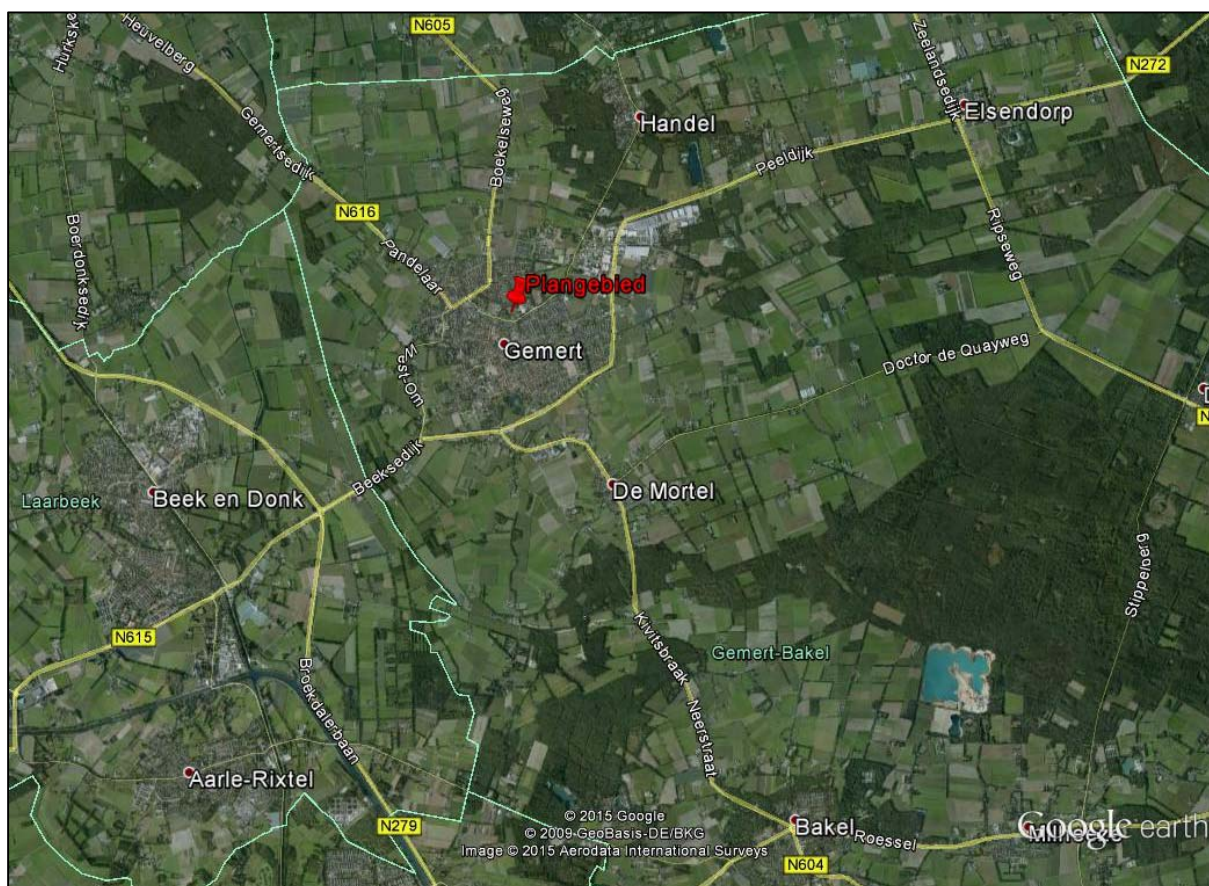
Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

3 Plangebied en voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied ligt in Gemert en wordt begrenst door de Vicaris van der Asdonckstraat, Sleutelbosch en Sint Annastraat. Het plangebied betreft een droog grasveld bestaande uit Engels raaigras en witte klaver. Langs de randen staat een houtsingel bestaande uit grote bomen o.a. inlandse eik met een ondergroei van Amerikaanse vogelkers, rode kornoelje, hazelaar en vlier. Daarnaast behoort een parkeerplaats aan de weg Sleutelbosch tot het plangebied. De parkeerplaats bestaat bijna volledig uit verharding met langs de randen en tussen de parkeervakken lage plantsoenbeplanting.

In figuur 1 is de ligging van het plangebied weergegeven. In figuur 2 is de huidige situatie te zien en figuur 3 geeft de toekomstige inrichting weer. Op pagina 4 en 5 staan enkele foto's van het plangebied.

De voorgenomen ontwikkeling bestaat uit het realiseren van een aantal woningen. De op het perceel aanwezige houtsingel zal grotendeels worden gekapt.



Figuur 1. Ligging plangebied (rode figuur) (bron: Google Earth)



Figuur 2. Grove begrenzing plangebied (rood omlijnd) (bron: Bing maps)



Foto 1. Plangebied gezien vanuit het oosten



Foto 2. Plangebied gezien vanaf het oosten



Foto 3. Plangebied gezien vanuit het westen



Foto 4. Plangebied gezien vanuit het westen

4 Natuurwaarden

In het kader van deze actualisatie van de toets flora en fauna uit 2015 heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden. Aan de hand van bekende verspreidingsgegevens uit onder andere verspreidingsatlassen en Waarneming.nl is bepaald welke (nieuw) beschermde soorten in de omgeving van het plangebied voorkomen. Omdat de situatie in het plangebied niet wezenlijk is veranderd ten opzichte van 2015 is geen nieuw veldbezoek uitgevoerd. De gegevens van het veldbezoek uit 2015 zijn gebruikt voor deze actualisatie. Tijdens het veldbezoek in 2015 zijn alle op de locatie aanwezige biotopen opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van (nieuw) beschermde plant- en diersoorten. Op basis van expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 12 juni 2015 in de middag. De weersomstandigheden waren als volgt: half bewolkt, droog en circa 28 °C.

4.1 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn alleen algemene plantensoorten aangetroffen. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan de plantensoorten die in de houtsingel voorkomen voornamelijk plantensoorten van voedselrijke bodem zijn. Uit Waarneming.nl blijkt dat in de omgeving van Gemert brede wespenorchis voorkomt. Deze soort is in het plangebied niet aangetroffen, maar mogelijk is de plant aanwezig in de houtwal rond het grasveld. Brede wespenorchis is een plant van FFtabel 1. In het geval van ruimtelijke ontwikkeling geldt voor soorten van FFtabel 1 een vrijstelling. Er hoeft niet gemitigeerd te worden voor soorten van FFtabel 1.

Onder de Wet natuurbescherming is Brede wespenorchis niet meer beschermd. Zodoende is het niet nodig mitigerende maatregelen te nemen voor deze mogelijk in het plangebied aanwezige soort. Bij het veldbezoek van 2015 zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen en is vastgesteld dat geschikte biotopen voor beschermde planten ontbreken. Uit het bronnenonderzoek zijn geen (nieuw) beschermde soorten naar voren gekomen voor het plangebied of de directe omgeving. Derhalve kan het voorkomen van beschermde planten in het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

4.2 Amfibieën

Volgens gegevens van RAVON en de verspreidingskaarten in het boek 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers et al., 2009) komen kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker (alle

FFtabel 1) voor in de omgeving van het plangebied. Daarnaast blijkt uit Waarneming.nl dat in de omgeving van Gemert de amfibiesoort Alpenwatersalamander (FFtabel 2) voorkomt.

Doordat in het plangebied oppervlaktewater ontbreekt, is er geen voortplantingshabitat aanwezig voor amfibieën. Hierdoor is het redelijkerwijs uit te sluiten dat de meer watergebonden soorten Alpenwatersalamander en kleine watersalamander in het plangebied voorkomen.

Het plangebied kan functioneren als landhabitat voor algemene soorten amfibieën uit FFtabel 1, zoals gewone pad en bruine kikker. Deze soorten kunnen landhabitat vinden het plangebied.

De voorgenomen ontwikkeling kan een negatief effect hebben op de mogelijk voorkomende beschermde soorten amfibieën van FFtabel 1. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Er hoeven zodoende voor de soorten amfibieën van FFtabel 1 geen mitigerende maatregelen te worden getroffen.

Bij het bronnenonderzoek in het kader van deze actualisatie is geen andere verspreiding van beschermde soorten geconstateerd dan in 2015. Aangezien de situatie in het plangebied niet wezenlijk is veranderd, is het mogelijk dat het plangebied functioneert als landhabitat voor de algemene soorten amfibieën gewone pad en bruine kikker. Deze soorten zijn beschermd volgens paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming. In de provincie Noord-Brabant geldt bij ruimtelijke ontwikkeling voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is zodoende niet nodig om mitigerende maatregelen voor deze soorten te treffen.

4.3 Vogels

Algemeen voorkomende vogelsoorten kunnen broedgelegenheid vinden in de bomen en struiken in het plangebied. Voor deze soorten is het plangebied geschikt als foerageergebied. Tijdens het veldbezoek zijn enkele algemene vogelsoorten waargenomen, waaronder winterkoning, koolmees, vink en pimpelmees.

De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben ten aanzien van broedgelegenheid en foerageergebied. Dit blijft in de directe omgeving in voldoende mate aanwezig.

Gedurende het broedseizoen zijn vogels strikt beschermd. Wanneer bomen en struiken worden verwijderd als vogels aan het broeden zijn, zal dit tot verstoring leiden en daarmee een overtreding van de Flora- en faunawet. Door bomen en struiken buiten het broedseizoen te rooien kunnen negatieve effecten op broedende vogels worden voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met half juli.

In het plangebied zijn geen (sporen van) vaste rust- en verblijfplaatsen aangetroffen van vogels waarvan het nest jaarrond beschermd is.

Onder de Wet natuurbescherming is de bescherming van vogels niet veranderd. Aangezien de situatie in het plangebied niet wezenlijk is veranderd, is het nog steeds geschikt als foerageer- en broedgebied van vogels. Ook onder de Wet natuurbescherming dient rekening te worden gehouden met broedende vogels. Door bomen en struiken buiten het broedseizoen te rooien kunnen negatieve effecten op broedende vogels worden voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

4.4 Zoogdieren

In het plangebied zijn molshopen aangetroffen en graafsels van konijnen. Mol en konijn zijn soorten van FFtabel 1. Het plangebied kan tevens functioneren als (onderdeel van het) leefgebied van andere

algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1, zoals egel en algemene muizensoorten. De voorgenomen ontwikkeling kan negatieve effecten tot gevolg hebben voor deze soorten. Er zal leefgebied van deze soorten verdwijnen.

Voor de soorten van FFtabel 1 geldt een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Er hoeven zodoende voor deze soorten zoogdieren geen mitigerende maatregelen te worden getroffen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) vaste rust- en verblijfplaatsen van zwaarder beschermde soorten grondgebonden zoogdieren aangetroffen. Uit Waarneming.nl blijkt dat in 2015 ten oosten van het bedrijventerrein Wolfsveld, langs de Sparrenweg in Gemert een rode eekhoorn is waargenomen. Gezien de geïsoleerde ligging van het plangebied ten opzichte van bosgebieden kan het voorkomen van rode eekhoorn in het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

Onder de Wet natuurbescherming is de mol niet meer beschermd. De algemeen voorkomende soorten konijn, egel en algemene muizensoorten zijn beschermd volgens paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming. In de provincie Noord-Brabant geldt bij ruimtelijke ontwikkeling voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is zodoende niet nodig om mitigerende maatregelen voor deze soorten te treffen.

Bij het bronnenonderzoek zijn geen (nieuw) beschermde soorten gevonden in de omgeving van het plangebied, anders dan in 2015 naar voren kwamen. Aangezien de situatie in het plangebied niet wezenlijk is veranderd, kan ook nu redelijkerwijs de aanwezigheid van rode eekhoorn in het plangebied worden uitgesloten.

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens et al., 1997) en Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, bosvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, watervleermuis, franjestaart, baardvleermuis, Brandts vleermuis en gewone/grijze grootoorvleermuis (alle FFtabel 3) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Uit het veldbezoek blijkt dat de houtsingel en het grasveld geschikt zijn als foerageergebied voor vleermuizen. Door de kap van de bomen en de bouw van de woningen op het perceel wordt het plangebied minder geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Echter, doordat in de omgeving van het plangebied voldoende foerageergebieden aanwezig zijn, zal de kap van de bomen geen negatief effect hebben op foerageergebied van vleermuizen.

In het plangebied zijn meerdere bomen aanwezig met een diameter van meer dan 25 cm op borsthoogte. Door het dichte bladerdak ten tijde van het onderzoek is niet uit te sluiten dat er holtes aanwezig zijn in (enkele van) deze bomen waar vleermuizen een vaste rust- en verblijfplaats kunnen hebben. Indien in het plangebied bomen met een diameter groter dan 25 cm gekapt zullen worden, dient voorafgaand hieraan een onderzoek plaats te vinden om te onderzoeken of vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn in de bomen. Dit onderzoek kan worden uitgevoerd in de winter als er geen blad aan de bomen zit. De bomen kunnen dan worden onderzocht op holtes. Eventueel aanwezige holtes kunnen met een boomcamera worden onderzocht op geschiktheid voor vleermuizen. Indien geschikte holtes voor vleermuizen aanwezig zijn, is nader onderzoek naar vleermuizen met een batdetector noodzakelijk. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol en duurt van half mei t/m september.

De bescherming van vleermuizen is onder de Wet natuurbescherming niet gewijzigd. Aangezien de situatie in het plangebied niet wezenlijk is veranderd, kan worden vastgesteld dat het plangebied geschikt is als foerageergebied voor vleermuizen. Doordat in de omgeving voldoende foerageergebied aanwezig is, zal de kap van bomen geen negatief effect hebben op het foerageergebied van vleermuizen.

Naar aanleiding van de toets flora en fauna uit 2015 zijn in het voorjaar van 2016 de bomen in het plangebied gecontroleerd op aanwezigheid van holtes die geschikt kunnen zijn voor verblijfplaatsen

van vleermuizen (Staro Natuur en Buitengebied, 2016). Uit dit onderzoek blijkt dat in het plangebied in vier bomen holtes/scheuren zijn aangetroffen. Van deze holtes/scheuren is vastgesteld dat het redelijkerwijs is uit te sluiten dat ze functioneren als verblijfplaats van vleermuizen. Derhalve is de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied redelijkerwijs uit te sluiten. Onder de Wet natuurbescherming en omdat de situatie in het plangebied niet wezenlijk is veranderd, is deze conclusie te handhaven.

4.5 Overige soortgroepen

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied en de directe omgeving daarvan geschikte biotopen ontbreken voor beschermde soorten reptielen, dagvlinders, libellen, vissen, mieren en kevers. Het voorkomen van beschermde soorten uit deze soortgroepen kan daarom worden uitgesloten.

Aangezien de situatie in het plangebied niet wezenlijk is veranderd, is deze stelling te handhaven. Op basis van expert judgement, bevindingen van het veldbezoek en gegevens uit het bronnenonderzoek is beoordeeld dat in het plangebied en de directe omgeving geschikte biotopen ontbreken voor nieuw beschermde soorten uit deze soortgroepen.

5 Conclusie

In het plangebied komen mogelijk beschermde soorten voor die vermeld staan in de tabellen van de Flora- en faunawet. Tabel 2 op de volgende pagina geeft een samenvatting van de conclusies.

Het plangebied wordt mogelijk gebruikt als (onderdeel van het) leefgebied door algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren die zijn opgenomen in FFtabel 1 en door de plantensoort brede wespenorchis van FFtabel 1. De voorgenomen ontwikkeling heeft mogelijk negatieve effecten op deze soorten. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Er hoeven zodoende voor deze soorten geen mitigerende maatregelen te worden getroffen.

De bomen en struiken in het plangebied vormen broedgelegenheid voor algemeen voorkomende vogelsoorten. Voor deze vogels is het plangebied geschikt als foerageergebied. De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van broed- en foerageergebied. Door bomen en struiken buiten het broedseizoen te rooien worden negatieve effecten ten aanzien van broedende vogels voorkomen. In het plangebied zijn geen (sporen van) vogels met jaarrond beschermde nesten aangetroffen.

De mogelijk in het plangebied voorkomende vleermuizen zijn strikt beschermd. Vleermuizen kunnen het plangebied gebruiken om te foerageren. De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van foeragerende vleermuizen.

Het is op basis van het veldonderzoek van de toets flora en fauna uit 2015 niet uit te sluiten dat er bomen met holtes aanwezig zijn in de houtsingel. Boomholtes kunnen functioneren als verblijfplaats van vleermuizen. Indien bomen gekapt gaan worden, dient voorafgaand hieraan een vleermuisonderzoek plaats te vinden. Hierbij dient in de winter gekeken te worden naar de aanwezigheid van geschikte holtes voor vleermuisverblijfplaatsen.

In het voorjaar van 2016 zijn de bomen in het plangebied gecontroleerd op aanwezigheid van holtes die geschikt kunnen zijn voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Uit dit onderzoek blijkt dat in het plangebied in vier bomen holtes/scheuren zijn aangetroffen. Van deze holtes/scheuren is vastgesteld dat het redelijkerwijs is uit te sluiten dat ze functioneren als verblijfplaats van vleermuizen. Derhalve is de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied redelijkerwijs uit te sluiten.

Tabel 2. Samenvatting conclusie

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing	Maatregelen
Amfibieën	FFtabel 1	Landhabitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Grondgebonden zoogdieren	FFtabel 1	Leefgebied	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Brede wespenorchis	FFtabel 1	Groeiplaats	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Vogels (niet jaarrond beschermd)	Vogels	Broedgebied	Ja	Nee, mits maatregelen worden gevolgd	Bomen en struiken rooien/snoeien buiten broedseizoen
Vleermuizen	FFtabel 3	Foerageergebied	Nee	-	-

5.1 Wet natuurbescherming

Onder de Wet natuurbescherming blijven soorten van FFtabel 1 vrijgesteld van de verbodsbepalingen. Ook de bescherming van vogelsoorten blijft gelijk. In de praktijk blijft de bescherming van in het plangebied mogelijk voorkomende soorten gelijk aan de situatie onder de Flora- en faunawet (zoals hierboven beschreven). In het plangebied is het voorkomen van 'nieuw beschermde soorten' uit te sluiten.

De conclusies zoals hierboven beschreven, zijn daarom ook onder de Wet natuurbescherming te handhaven.

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdierverseniging- rapport 2010.44. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Staro Natuur en Buitengebied, 2016. Onderzoek geschiktheid boomholtes voor vleermuisverblijfplaatsen, Terrein Fitland te Gemert. Staro Natuur en Buitengebied, Gemert.
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl

- + www.telmee.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.eis-nederland.nl
- + www.ravon.nl